

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Күгәрчен авыл җирлеге Советы

КАРАР № V

Күгәрчен ав.

2022 елның 26 августы

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Күгәрчен авыл җирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында

“Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 маддәсе, “Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында” 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 маддәсе, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Күгәрчен авыл җирлеге” муниципаль берәмлеге Уставының 87,88,89 маддәләре нигезендә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл җирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл җирлеге Советының 2015 елның 16 апрелендәге 9 номерлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Күгәрчен авыл җирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына (Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл җирлеге Советының 2016 елның 1 декабрэндәге 20 номерлы, 2017 елның 25 июлендәге VII, 2018 елның 27 апрелендәге IV, 2018 елның 12 октябрэндәге IX, 2020 елның 15 октябрэндәге III-1 номерлы карарлары нигезендә кертелгән үзгәрешләр белән) кушымтага ярашлы рәвештә үзгәрешләр һәм өстәмэләрне кертүгә.
2. Әлеге карарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда юстиция органнарына дәүләт теркәвенә җибәргә.
3. Карарны дәүләт теркәвенән соң Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл җирлегенең түбәндәге адреслар буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендларында: Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе муниципаль районы, Күгәрчен авылы, Совет урамы, 62А йорт һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карар, “Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль

законның 44 маддәсендәге 8 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алып, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Карарның үтәлешенә контрольлек итүне үземнең җаваплылыкта калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Күгәрчен авыл җирлеген башлыгы

А.Т.Сафин

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль
районы Күгәрчен авыл
жирлеге Советының
2022 елның 26 августындагы
5 номерлы карарыа кушымта

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Күгәрчен авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Күгәрчен авыл
жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмэләрне
кертергә:

1) 5 маддәдә:

а) 1 өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

“1. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм
үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзү
һәм раслау;

2) жирлекнең жирле салымнарын һәм җыемнарын билгеләү, үзгәртү һәм юкка
чыгару;

3) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәтне биләү, аннан файдалану һәм
аның белән эш итү;

4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә янгын куркынычсызлыгының
беренчел чараларын тәэмин итү;

5) жирлек халкын элементә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте
күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

6) ял итүне оештыру һәм жирлектә яшәүчеләрне мәдәният оешмалары
хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

7) жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм гаммәви
спортны үстерү өчен шартлар тудыру, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру
һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

8) жирлекнең архив фондларын булдыру;

9) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, предметы булып
жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү торган төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, жирлек территориясен
төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, предметы булып жирлек территориясен
төзекләндерү кагыйдәләрен, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы
объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидлар өчен мөмкин
булуын тәэмин итүгә карата таләпләрне үтәү, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә
жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру;

10) адресация объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, гамәлдән
чыгару, урам-юл чөлтәре элементларына, жирлек чикләрендә планлаштыру
структурасы элементлары исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль

юлларыннан, региональ яисә муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмиятендәге автомобиль юлларыннан гайре), мондый исемнәрне үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адрес реестрында мәғълүмат урнаштыру;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнырга һәм аларның берләшмәләренә халык дружиналары эшчәнлегә өчен шартлар тудыру;

14) каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм ташу (чыгару) эшчәнлеген оештыруда катнашу;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм мәет жирләү урыннарын карап тоту;

16) жирлек чикләрендә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны су белән тәмин итүне, суны чыгаруны, халыкны ягулык белән тәмин итүне оештыру;

17) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлегә;

18) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуға һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) низагларны профилактикалауға (кисәтүгә) юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

19) жирлек халкының күпләп ял итүе өчен шартлар тудыру һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыру, моңа гражданнының гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосаларына иреккә керүен тәмин итү дә керә;

20) Россия Федерациясе гражданнылык законнары нигезендә үзбелдек белән (рәхсәтсез) төзелгән корылманы жимерү турында, үзбелдеккә төзелешне сүтү яисә аны рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларына, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә, жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында яисә капитал төзелеш объектлары параметрларына карата федераль законнарда билгеләнгән мәжбүри таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү.”;

2) 6 маддәнең 1 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге 18 пунктчаны өстәргә:

“17) алкогольле, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.”;

3) 16 маддәнең 9 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге 7 пунктны өстәргә:

“7) инициативалы проект турында фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.”;

4) 20 маддәнең 1 өлешенә “һәм жирлек жирле үзидарәсенә вазыйфай затлары,” сүзләрепнән соң “инициативалы проектлар кергү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу,” сүзләрен өстәргә;

5) 22 маддәдә:

а) 2 өлештә “анда сайлау хокукына ия торак пунктта яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы катнашканда” сүзләреннән соң “(яки аның территориясенен бер өлешенен)” сүзләрен өстәргә;

б) түбәндәге эчтәлектәге 3 өлеш белән тулыландырырга:

“3. Халык жыены жирлек составына керүче торак пункт территориясенен бу өлешендә гражданның үзара салымын кертү һәм файдалану мәсьәләсе буенча үткәрелә ала. Халык жыены үткәрелә торган торак пункт территориясенен бер өлеше чикләре жирлек Советы тарафыннан торак пункт территориясенен элге өлешендә яшәүчеләрнең жирле әһәмияткә ия мәсьәләне хәл итүдә уртак мәнфәгатьләр критериеннән чыгып билгеләнә.”;

б) 23 маддәдә:

а) 2 өлешкә түбәндәге эчтәлекле жөмлә өстәргә:

“Гражданның инициативалы проектны хуплау турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораштыруда жирлек халкы яисә аның бер өлеше катнашырга хокуклы, аларда уналты яшыкә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.”;

б) 23 маддәнең 7 өлешендәге 1 пунктына “яисә жирлек халкы” сүзләрен өстәргә;

7) 40 маддәнең 1 өлешендәге 7 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“7) Россия Федерациясе гражданның яки Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданның (аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы), чит дәүләт гражданның (подданствосы) яисә яшәүгә рөхсәте яисә башка документы булып Россия Федерациясе гражданының яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган ул документны туктату, әгәр Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;”;

8) 46 маддәнең 1 өлешендәге 9 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“9) Россия Федерациясе гражданның яки Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданның (аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы), чит дәүләт гражданның (подданствосы) яисә яшәүгә рөхсәте яисә башка документы булып Россия Федерациясе гражданының яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган ул документны туктату, әгәр Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;”;

9) 49 маддәнең 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“2. Жирлекнең башкарма комитеты жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыра:

1) жирлек музейларын төзү;

2) жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;

4) жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм жирлек территориясендә миллиләтара мөнәсәбәتلәр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

6) жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

7) муниципаль янгын сагын булдыру;

8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тәмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

10) “Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында” 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының торак урыннарын гражданнарга бирү;

12) жирлек территориясендә хужаларсыз гына яшәүче хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне тормышка ашыру;

13) “Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында” 23.06.2016 ел № 182-ФЗ Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

14) инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын, жайлашу физик культурасын һәм жайлашу спортын үстерүгә ярдәм итүгә;

15) “Кулланучылар хокукларын яклау турында” 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;

16) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны хезмәткәр биләгән вакытка торак урыны бирү;

17) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.”;

10) 68 маддәнең 4 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

4. Муниципаль норматив хокукый актларда элек каралган эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен мәжбүри таләпләрне, инвестиция эшчәнлегенә субъектлары өчен вазыйфаларны билгели торган яисә үзгәртә торган муниципаль норматив хокукый актлар проектлары тиешле муниципаль берәмлекләренә жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә жайга салу йогынтысын бәяләү үткәрелергә мөмкин, түбәндәгеләрдән гайре:

1) жирле салымнар һәм жыемнар билгели, үзгәртә, туктатып тора, юкка чыгара торган муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары норматив хокукый актлары проектлары;

2) бюджет хокук мөнәсәбәтләрән жайга салучы муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары норматив хокукый актлары проектлары;

3) гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнгән норматив хокукый актлар проектлары.

Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен артык бурычлар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган нигезләмәләрне ачыклау максатларында уздырыла, шулай ук эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектларының һәм жирле бюджетларның нигезсез чыгымнары барлыкка килүгә ярдәм итә торган нигезләмәләрне.”.

11) 79 маддәдә:

а) 3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“3. Жирлек Советының жирлек бюджеты керемнәренә гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм жирлек Советына бюджет турындагы карар проекты кертелгәннән соң кабул ителгән норматив хокукый актлары агымдагы финанс елына һәм план чорына агымдагы финанс елы күрсәткечләре өлешендә бюджетка үзгәрешләр керткәндә чираттагы финанс елында исәпкә алына.”;

б) 6 өлешкә түбәндәге эчтәлектәге яңа өченче абзацны өстәргә:

“Россия Федерациясенә милли үсеш максатларын билгеләүче һәм халыкка гавами хакимият органнары эшчәнлегенә аларга ирешү буенча юнәлешләр билгеләүче документларда;”;

өченче - жиденче абзацларны тиндәшле рәвештә дүртенче - сигезенче абзацлар дип санарга;

12) 81 маддәдә:

а) 1 өлешне “(торак пунктның” сүзләреннән соң “яки аның территориясенә бер өлеш” сүзләре белән тулыландырырга;

б) 2 өлештә “һәм 4.1” сүзләрен “4.1 һәм 4.3” сүзләренә алмаштырырга.

13) 88 маддәнең 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“2. Жирлек Уставы, әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Советы карары, дәүләт теркәвенә алынганнан соң, Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш: <http://pravo.tatarstan.ru> -Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының «Россия Федерациясендә норматив хокукый актлар» порталында; <http://pravo-minjust.ru> кат <http://право-минюст.рф> - челтәр басмасы буларак теркәлү: № ФС77-72471, 05.03.2018). Жирлек башлыгы теркәлгән жирлек Уставын, жирлек Советының жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карарын муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органынан муниципаль берәмлек уставы, муниципаль хокукый акт турында муниципаль берәмлек уставына үзгәрешләр кертү хакында мәгълүматларны “Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында” 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ

номерлы Федераль законның 4 маддәсендәге 6 өлешендә каралган Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына кертү турында хәбәрнамә килеп ирешкән көннән алып жиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) тиеш.”.